

Brussels, 1.6.2016
COM(2016) 359 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Επανεκκίνηση των επενδύσεων στην Ευρώπη
Απολογισμός του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη**

1. Εισαγωγή

Η απασχόληση, η ανάπτυξη και οι επενδύσεις είναι μία από τις 10 βασικές προτεραιότητες της Επιτροπής Γιούνκερ. Το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη παρουσιάστηκε στις 26 Νοεμβρίου 2014¹ και δρομολόγησε συντονισμένη και στοχοθετημένη δράση για την τόνωση της χρηματοδότησης των επενδύσεων, με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ) – από κοινού, ο όμιλος ΕΤΕπ – στο πλαίσιο του ενάρτετου τριγώνου των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, των υπεύθυνων δημοσιονομικών πολιτικών και των επενδύσεων. Ο σκοπός είναι τριπλός: να διασφαλιστεί ότι οι περιορισμένοι δημόσιοι πόροι χρησιμοποιούνται για την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των ανεπαρκειών της αγοράς με την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων, να εξασφαλιστεί ότι οι επενδύσεις πραγματοποιούνται στην πραγματική οικονομία, και να βελτιωθεί το επενδυτικό περιβάλλον σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και στο επίπεδο των επιμέρους κρατών μελών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε το Επενδυτικό Σχέδιο με όλες τις συνιστώσες του τον Δεκέμβριο του 2014, με έκκληση για ταχεία εφαρμογή². Ο όμιλος ΕΤΕπ αποδέχθηκε την πρόσκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και ξεκίνησε επενδυτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του Σχεδίου τον Ιανουάριο του 2015. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν στη συνέχεια την αναγκαία νομοθετική πρόταση με εξαιρετική ταχύτητα τον Ιούλιο του 2015³. Έχει έλθει πλέον ο καιρός να γίνει απολογισμός της προόδου που έχει επιτευχθεί και να εξετάσουμε τις μελλοντικές προοπτικές.

Κατά τους 18 μήνες από την παρουσίαση του Επενδυτικού Σχεδίου, βελτιώθηκαν οι προϋποθέσεις για ανάκαμψη των επενδύσεων και επιστρέφει η εμπιστοσύνη στην οικονομία της Ευρώπης και την ανάπτυξη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) βρίσκεται πλέον στο τέταρτο έτος μιας μέτριας ανάκαμψης, με αύξηση του ΑΕΠ κατά 2 % το 2015⁴. Ενώ το επίπεδο των επενδύσεων στην ΕΕ μειώθηκε σημαντικά εξαιτίας της χρηματοπιστωτικής κρίσης, υπάρχουν κάποιες πρώτες ενδείξεις ανάκαμψης παρά τους παγκόσμιους και εγχώριους κινδύνους για την ανάπτυξη. Οι ολοκληρωμένες προσπάθειες που ξεκίνησαν με το Επενδυτικό Σχέδιο αποφέρουν ήδη συγκεκριμένα αποτελέσματα, παρά το γεγονός ότι οι μακροοικονομικές επιπτώσεις των μεγαλύτερων επενδυτικών έργων δεν μπορούν να είναι

1 COM(2014) 903 final

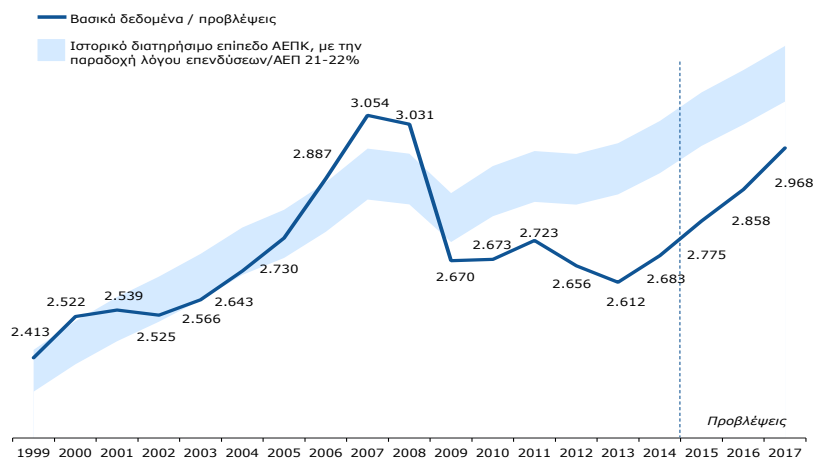
2 EUCO 237/14, διαθέσιμο στη διεύθυνση http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/146411.pdf

3 Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2015 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών και την Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 — το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΕ L 169 της 1.7.2015, σ.1).

4 Οι εαρινές ευρωπαϊκές οικονομικές προβλέψεις 2016 δημοσιεύθηκαν στις 3 Μαΐου 2016 και διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2016_spring_forecast_en.htm

άμεσες. Οι επενδύσεις αναμένεται να συνεχίσουν να αυξάνονται σταδιακά κατά τη διάρκεια του 2016 και του 2017, μολονότι εξακολουθούν να είναι χαμηλότερες από τα ιστορικά βιώσιμα επίπεδα (βλ. διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1. Επενδυτικές τάσεις στην ΕΕ

Σημείωση: Πραγματικές ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου (ΑΕΠΚ), Βασική τάση έναντι ιστορικής τάσης, ΕΕ, σε τιμές του 2013, δισ. EUR

Αυτή η θετική ώθηση πρέπει να διατηρηθεί και οι προσπάθειες πρέπει να συνεχιστούν ούτως ώστε οι επενδύσεις να επανέλθουν στη μακροπρόθεσμη βιώσιμη τάση τους. Οι μηχανισμοί του Επενδυτικού Σχεδίου λειτουργούν και πρέπει να ενισχυθούν προκειμένου να συνεχιστεί η κινητοποίηση των ιδιωτικών επενδύσεων σε τομείς ζωτικής σημασίας για το μέλλον της Ευρώπης και εκεί όπου οι αδυναμίες της αγοράς παραμένουν. Εδώ περιλαμβάνονται οι επενδύσεις στους τομείς της ενέργειας, του περιβάλλοντος και της κλιματικής δράσης⁵, στο κοινωνικό και το ανθρώπινο κεφάλαιο⁶ και τις συναφείς υποδομές,

5 Αυτό είναι σύμφωνο με την ισχυρή δέσμευση της ΕΕ που επαναλήφθηκε στη διάσκεψη του Παρισιού για το κλίμα τον Δεκέμβριο του 2015.

6 Η μελλοντική «Νέα Ατζέντα Δεξιοτήτων για την Ευρώπη» θα αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο ζήτημα των επενδύσεων και της βελτίωσης των δεξιοτήτων και του ανθρώπινου κεφαλαίου σε ένα ευρύτερο πλαίσιο: Ενώ υπάρχει ευρεία συμφωνία ότι οι δεξιότητες τροφοδοτούν την Ε&Α, την καινοτομία, την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα, τα στοιχεία δείχνουν ότι ένα σημαντικό μερίδιο του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού (περίπου 20 %) έχει χαμηλό επίπεδο βασικών δεξιοτήτων. Αυτό καθιστά δύσκολη την απασχόληση των εν λόγω εργαζομένων χαμηλών προσόντων και συμβάλλει στη διαρθρωτική ανεργία. Ταυτόχρονα, πολλές κενές θέσεις εργασίας παραμένουν ακάλυπτες λόγω έλλειψης εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Αυτό καταδεικνύει διαρθρωτικό έλλειμμα επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο. Προκειμένου να εξοπλιστούν περισσότεροι άνθρωποι με καλύτερες και πιο κατάλληλες δεξιότητες απαιτείται κατάλληλη χρηματοδότηση, παράλληλα με διαρθρωτικές

στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, την έρευνα και την καινοτομία, στα διασυνοριακά δίκτυα και τις βιώσιμες μεταφορές, καθώς και στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Η ΕΕ διαθέτει σαφή και μοναδικά πλεονεκτήματα τα οποία είναι καίριας σημασίας για τις επενδύσεις: την ενιαία αγορά, τον πληθυσμό με τα υψηλότερα προσόντα στον κόσμο, υψηλό επίπεδο κοινωνικής και περιβαλλοντικής προστασίας, καθώς και σταθερά, προβλέψιμα, αποδοτικά και διαφανή νομικά συστήματα. Μολονότι δεν υπάρχει μαγική λύση που μπορεί να εξασφαλίσει ότι το συνολικό δυναμικό για επενδύσεις της ΕΕ θα αξιοποιηθεί εντός λίγων μόνο μηνών, τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα που προέκυψαν σε σύντομο χρονικό διάστημα παρέχουν μια υγιή βάση για μελλοντικές πρωτοβουλίες πολιτικής τόσο σχετικά με τη χρήση του προϋπολογισμού της ΕΕ όσο και με το κανονιστικό περιβάλλον.

2. Ένα υπόδειγμα για το μέλλον

α. Μια ταχεία και ολοκληρωμένη δομή

Το Επενδυτικό Σχέδιο έχει ήδη αρχίσει να παράγει απτά αποτελέσματα χάρη στην ταχεία συγκρότηση όλων των συνιστωσών του:

- Το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ)**, το οποίο υλοποιείται και συνυποστηρίζεται από τον όμιλο ΕΤΕπ, βαδίζει σταθερά προς την επίτευξη του στόχου της κινητοποίησης τουλάχιστον 315 δις. ευρώ για πρόσθετες επενδύσεις στην πραγματική οικονομία έως τα μέσα του 2018.⁷ Η απορρόφηση από την αγορά ήταν ιδιαίτερα ταχεία στο πλαίσιο του σκέλους για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) όπου το ΕΤΣΕ αποδίδει πολύ πέραν των προσδοκιών.
- Η Επιτροπή έχει εκδώσει οδηγίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα **Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)** μπορούν να συνδυαστούν με το ΕΤΣΕ για την υποστήριξη πρόσθετων επενδύσεων. Αναπτύσσεται μια πρώτη σειρά έργων που δείχνει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί στην πράξη αυτός ο συνδυασμός. Αυτό θα στηρίξει επίσης το στόχο που αναφέρεται στο Επενδυτικό Σχέδιο για την αύξηση της χρήσης των χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων.
- Ο **Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών (ΕΚΕΣ)**⁸, μια κοινή πρωτοβουλία της Επιτροπής και της ΕΤΕπ, παρέχει υπηρεσία τεχνικής βοήθειας και συμβουλών 360 μοιρών και έχει ήδη ανταποκριθεί σε περισσότερα από 160 αιτήματα. Μολονότι πρόκειται για ένα πολλά υποσχόμενο ξεκίνημα, λαμβάνονται μέτρα ώστε οι συμβουλευτικές υπηρεσίες να πλησιάσουν τους τελικούς δικαιούχους και να

μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

7 Η παράδοση του ΕΤΣΕ επιταχύνθηκε σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017.

8 <http://www.eib.org/eiah/>

αυξηθούν οι υπηρεσίες του ΕΚΕΣ σε συγκεκριμένους τομείς με μη ικανοποιούμενες ανάγκες (περιλαμβανομένων των διασυνοριακών έργων).

- Η **Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων (ΕΠΕΕ)**⁹, μια διαδικτυακή πλατφόρμα που φέρνει σε επαφή ευρωπαϊκούς φορείς υλοποίησης έργων και επενδυτές από την ΕΕ και αλλού, έχει αρχίσει να λειτουργεί και αυξάνει την προβολή και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης για επενδυτικά σχέδια σε ολόκληρη την Ευρώπη.
- Τέλος, η **Επιτροπή έχει ήδη υποβάλει μια σειρά πρωτοβουλιών για την στήριξη των επενδύσεων και για να διευκολυνθεί η χρηματοδότηση της οικονομίας**, όπως η μείωση των κεφαλαιακών επιβαρύνσεων για τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις σε ό, τι αφορά τις επενδύσεις σε υποδομές και η έκδοση πρακτικών κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στο πλαίσιο της δημόσιας χρηματοδότησης των υποδομών και των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ). Επιπλέον, **οι στρατηγικές για την Ενεργειακή Ένωση, την Ένωση Κεφαλαιαγορών, την Ενιαία Αγορά και την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά**¹⁰ καθώς και η **δέσμη μέτρων για την κυκλική οικονομία** περιλαμβάνουν όλες ειδικά μέτρα που θα οδηγήσουν στην εξάλειψη συγκεκριμένων εμποδίων και την περαιτέρω βελτίωση του περιβάλλοντος για τις επενδύσεις, εάν εφαρμοστούν πλήρως. Η Επιτροπή έλαβε επίσης μέρος σε διαρθρωμένο διάλογο με τα κράτη μέλη, ώστε να συνδράμει στην άρση των εθνικών φραγμών στις επενδύσεις στο πλαίσιο του **Ευρωπαϊκού Εξαμήνου**¹¹ σε τομείς όπως η αφερεγγυότητα, οι δημόσιες συμβάσεις, τα δικαστικά συστήματα και η αποδοτικότητα της δημόσιας διοίκησης ή οι τομεακές κανονιστικές ρυθμίσεις.

β. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων: χρησιμοποίηση των περιορισμένων πόρων με πιο αποτελεσματικό τρόπο

Συγκεκριμένα και απτά αποτελέσματα

Το ΕΤΣΕ στηρίζει ήδη συμπληρωματικές επενδύσεις του ομίλου ΕΤΕπ σε βασικούς τομείς της ΕΕ για την βιώσιμη ανάπτυξη¹². Περίπου 250 πράξεις έχουν εγκριθεί στο

9 https://ec.europa.eu/priorities/european-investment-project-portal-eipp_en

10 Βλ. την ανακοίνωση με τίτλο «δημιουργία της ενιαίας αγοράς για την απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις», που επίσης εκδόθηκε σήμερα.

11 Η δέσμη των ειδικών ανά χώρα συστάσεων προς τα κράτη μέλη που εξέδωσε η Επιτροπή το Μάιο δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις επενδύσεις, ζητώντας κατά περίπτωση να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις επενδύσεων, ιδίως σε υποδομές και σε άυλα περιουσιακά στοιχεία, καθώς και να θεσπιστούν και να εφαρμοστούν οι απαιτούμενες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος, που θα είναι συμπληρωματικές με δράσεις σε επίπεδο ΕΕ. Βλ. COM(2016) 321 final.

12 Δεδομένου ότι είναι εγγενές στοιχείο στο επιχειρηματικό μοντέλο της ΕΤΕπ η κινητοποίηση ιδιωτικών πηγών για τη χρηματοδότηση έργων προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η χρήση των περιορισμένων δημόσιων πόρων, η διαθέσιμη εγγύηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ύψους 16 δισεκ. EUR και η

πλαίσιο του ΕΤΣΕ σε 26 κράτη μέλη της ΕΕ¹³, οι οποίες αναμένεται να κινητοποιήσουν συνολικές επενδύσεις ύψους 100 δισ. EUR, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 32 % του συνολικού στόχου των 315 δισ. EUR νέων επενδύσεων σε διάστημα τριών ετών. Πέτυχε να συγκεντρώσει σημαντική πρόσθετη χρηματοδότηση (85 % των συνολικών επενδύσεων που κινητοποιήθηκαν) από επενδυτές του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Οι κατάλογοι των έργων στο πλαίσιο των δύο σκελών του ΕΤΣΕ είναι όλοι προσβάσιμοι στο κοινό¹⁴. Το ΕΤΣΕ στηρίζει έργα τα οποία συμβάλλουν στην αντιμετώπιση υφιστάμενων αδυναμιών της αγοράς και μη βέλτιστων επενδυτικών καταστάσεων, καθώς και πολλών από τις πλέον πιεστικές κοινωνικές προκλήσεις.

Η προσθετικότητα αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της εγγύησης του ΕΤΣΕ που χρειάζεται να ενισχυθεί κατά την επιλογή των έργων. Τα έργα της ΕΤΕπ που λαμβάνουν δημοσιονομική στήριξη μέσω του ΕΤΣΕ πρέπει να είναι «πρόσθετα», υπό την έννοια ότι απευθύνονται σε μια αδυναμία της αγοράς ή σε μη βέλτιστες επενδυτικές καταστάσεις και κατά συνέπεια δεν θα είχαν – κατ’ αρχήν – χρηματοδοτηθεί κατά την ίδια περίοδο από την ΕΤΕπ χωρίς τη στήριξη του ΕΤΣΕ ή δεν θα είχαν λάβει το ίδιο ύψος χρηματοδότησης¹⁵. Προς το σκοπό αυτό, η ΕΤΕπ και η Επιτροπή Επενδύσεων¹⁶ χρησιμοποιούν ορισμένους δείκτες και κατευθυντήριες αρχές κατά την αξιολόγηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας. Το επίπεδο επικινδυνότητας αποτελεί βασικό στοιχείο του πώς πρέπει να αξιολογείται η προσθετικότητα των έργων που στηρίζονται από την εγγύηση του ΕΤΣΕ. Όλες οι πράξεις που έχουν εγκριθεί

συνεισφορά της ΕΤΕπ ύψους 5 δισεκατ. ευρώ αποτελούν τη βάση για την προσέλκυση σημαντικών ιδιωτικών κεφαλαίων.

- 13 Η επισκόπηση διατίθεται στον διαδικτυακό τόπο <http://www.eib.org/efsi/index.htm>. Τα έργα αυτά εγκρίθηκαν από τον όμιλο ΕΤΕπ και ελέγχθηκαν από την Επιτροπή Επενδύσεων του ΕΤΣΕ (ή από την Επιτροπή πριν από τη σύσταση της Επιτροπής Επενδύσεων). Ορισμένα από τα έργα δεν έχουν υπογραφεί ακόμη. Τα τελικά αριθμητικά στοιχεία μπορεί συνεπώς να διαφέρουν.
- 14 Για το σκέλος υποδομής και καινοτομίας ο κατάλογος των εγκεκριμένων έργων διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.eib.org/efsi/efsi-projects/index.htm>. Για το σκέλος των ΜΜΕ, ο κατάλογος των συμφωνιών που έχουν υπογραφεί με ενδιάμεσους φορείς είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση http://www.eif.org/what_we_do/efsi/index.htm. Περισσότερες πληροφορίες ανά τομέα και κράτος μέλος διατίθενται στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-and-investment/investment-plan_en
- 15 Βλ. άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017. Περαιτέρω κατευθυντήριες γραμμές περιγράφονται στον πίνακα αποτελεσμάτων βάσει δεικτών του ΕΤΣΕ: Κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/1558, της 22ας Ιουλίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με την κατάρτιση πίνακα αποτελεσμάτων βάσει δεικτών για την εφαρμογή της εγγύησης της ΕΕ (ΕΕ L 244 της 19.9.2015, σ. 20).
- 16 Η Επιτροπή Επενδύσεων του ΕΤΣΕ είναι η επιτροπή που θα αποτελείται από οκτώ ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες που θα είναι υπεύθυνοι για την έγκριση της χρήσης της εγγύησης της ΕΕ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ. Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών της είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση <http://www.eib.org/efsi/governance/efsi-investment-committee/index.htm>

μέχρι τώρα από την ΕΤΕπ ενέχουν κίνδυνο που αντιστοιχεί στις λεγόμενες ειδικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ¹⁷. Ως εκ τούτου, η ΕΤΕπ ήταν σε θέση να αυξήσει τον όγκο του χαρτοφυλακίου της των δραστηριοτήτων υψηλότερου κινδύνου/ειδικών δραστηριοτήτων, από περίπου 4 δισεκατ. EUR σε περισσότερα από 20 δισεκατομμύρια EUR ετησίως μέχρι σήμερα. Ο όμιλος ΕΤΕπ αναπτύσσει επίσης νέα προϊόντα, που εστιάζουν σε νέους τρόπους συνεργασίας με τις εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες, τις επενδυτικές πλατφόρμες και με νέους τύπους δικαιούχων για την αντιμετώπιση αναγκών χρηματοδότησης σε διάφορους τομείς.

Η γεωγραφική και τομεακή κάλυψη θα πρέπει να ενισχυθεί. Ενώ το ΕΤΣΕ δεν λειτουργεί με ποσοτώσεις, η ισχύουσα τομεακή και γεωγραφική κάλυψη (βλ. διάγραμμα 2) θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω όσο προχωρεί η υλοποίηση του ΕΤΣΕ. Ο συνδυασμός του ΕΤΣΕ με άλλα ταμεία της ΕΕ καθώς και η δημιουργία επενδυτικών πλατφορμών αναμένεται ότι θα οδηγήσουν σε μια πραγματικά ισορροπημένη γεωγραφική κάλυψη. Επίσης, ο ΕΚΕΣ μπορεί να αποτελέσει αποτελεσματικό μέσο για την σταδιακή κινητοποίηση της εμπειρογνομοσύνης που απαιτείται και να βοηθήσει στην ανάπτυξη καλύτερων έργων, ιδίως για τις περιοχές και τους τομείς όπου ενδέχεται να χρειαστούν πρόσθετες δραστηριότητες προβολής και τεχνική ικανότητα.

Το ΕΤΣΕ στηρίζει το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ) ώστε να βοηθήσει εξαιρετικά υψηλούς αριθμούς ευρωπαϊκών ΜΜΕ να αποκτήσουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Το σκέλος ΜΜΕ του ΕΤΣΕ πραγματοποίησε ιδιαίτερα ταχεία έναρξη, που υπερέβαινε τις προσδοκίες και επιβεβαίωσε τη μεγάλη ζήτηση στην αγορά. Εντός ενός έτους, το ΕΤΣΕ στήριξε πράξεις της ΕΤΕπ που αναμένεται να κινητοποιήσουν συνολικές επενδύσεις ύψους 49 δισ. EUR, που είναι ήδη πάνω από το 65 % του στόχου των 75 δισ. EUR που πρέπει να επιτευχθεί σε διάστημα τριών ετών¹⁸. Σήμερα, περισσότερες από 140 000 ΜΜΕ και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης σε 26 κράτη μέλη αναμένεται να ωφεληθούν από το ΕΤΣΕ.

17 Ειδικές δραστηριότητες είναι οι δραστηριότητες για τις οποίες η εσωτερική διαβάθμιση της ΕΤΕπ είναι κάτω του επενδυτικού βαθμού, δηλαδή δραστηριότητες υψηλότερου κινδύνου από τις συνήθεις πράξεις της ΕΤΕπ.

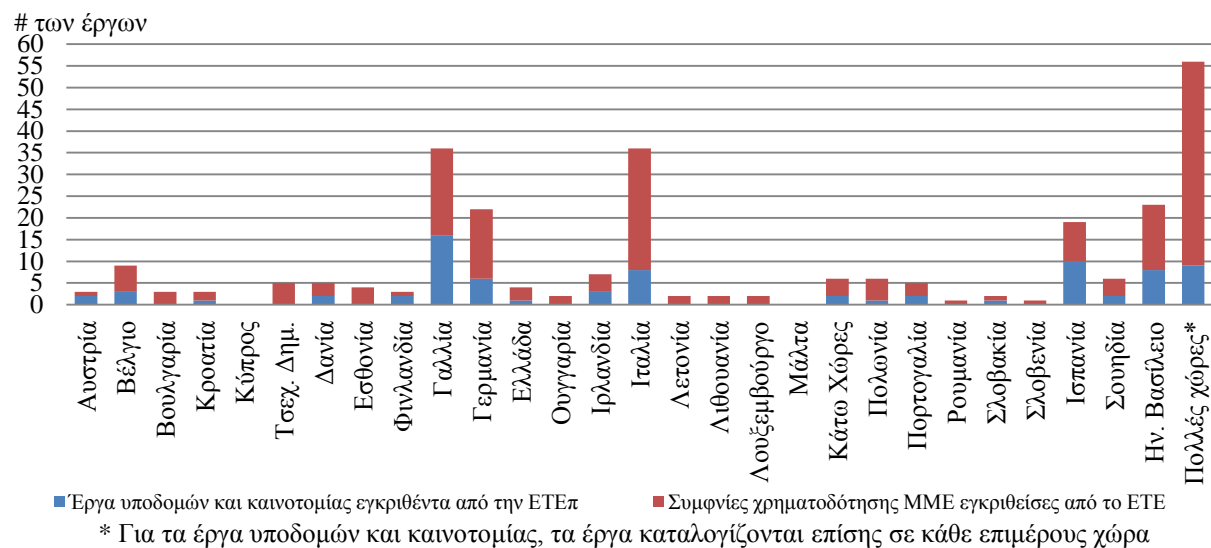
18 Μέσω της εμπροσθοβαρούς εφαρμογής του ΕΤΣΕ στα καθεστώτα εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ InnovFin και COSME του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και της ενίσχυσης της εντολής της ΕΤΕπ σχετικά με τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου.

Διάγραμμα 2. Βασικά μεγέθη του ΕΤΣΕ στα τέλη Μαΐου 2016

Τομεακή κάλυψη του ΕΤΣΕ (% της εγκεκριμένης χρηματοδότησης του ομίλου ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ)

Γεωγραφική κάλυψη του ΕΤΣΕ

Μελλοντική πορεία

Το δυναμικό του ΕΤΣΕ να διαδραματίσει ακόμη πιο σημαντικό ρόλο για τη βιώσιμη χρηματοδότηση πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως. Η Ευρώπη χρειάζεται νέες σημαντικές μακροπρόθεσμες και βιώσιμες επενδύσεις να αυξήσει την παραγωγικότητά της και να μεταστραφεί σε οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων¹⁹. Αυτό περιλαμβάνει επίσης την υποστήριξη της αγοράς ομολόγων πράσινων/βιώσιμων έργων, στην οποία η ΕΤΕπ είναι ο μεγαλύτερος εκδότης ομολόγων στον κόσμο. Το ΕΤΣΕ, σε συνδυασμό και με άλλα ταμεία της ΕΕ, και στο πλαίσιο της Ένωσης Κεφαλαιαγορών, παρέχει νέα ώθηση στην αλλαγή αυτή με την αύξηση του αριθμού και του όγκου των βιώσιμων έργων που θα χρηματοδοτηθούν σύμφωνα με τους φιλόδοξους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού για το κλίμα²⁰. Η τεχνική βοήθεια μπορεί επίσης να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε αυτούς και σε άλλους τομείς, όπως οι ψηφιακές υποδομές.

Με βάση την επιτυχία του σκέλους για τις ΜΜΕ, νέα χρηματοδοτικά μέσα είναι υπό ανάπτυξη για τη στήριξη ενός ευρύτερου φάσματος καινοτόμων ΜΜΕ και επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης, συμπεριλαμβανομένου ενός προϊόντος μετοχικού κεφαλαίου, το οποίο θα διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση μετοχικού κεφαλαίου για καινοτόμες και ταχέως αναπτυσσόμενες ΜΜΕ και εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή συνεργάζεται επίσης με το ΕΤΕ, με στόχο την ίδρυση ενός Πανευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων σε Επενδυτικά Ταμεία Υψηλού Επιχειρηματικού Κινδύνου το οποίο θα συνδυάζει δημόσια χρηματοδότηση με συμμετοχή μεγαλύτερου όγκου ιδιωτικών κεφαλαίων ώστε να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη κλίμακα και πρόσθετα κίνητρα για την υποστήριξη των πλέον ελπιδοφόρων νέων επιχειρήσεων, συμπληρώνοντας τις υφιστάμενες δράσεις του ΕΤΕ. Το εν λόγω ταμείο επενδύσεων θα λειτουργεί σε εμπορική βάση και θα έχει ως στόχο να βοηθήσει στην αντιμετώπιση του κατακερματισμού και της περιορισμένης κλίμακας που επί του παρόντος παρεμποδίζουν την ανάπτυξη μιας κατηγορίας στοιχείων ενεργητικού κεφαλαίου επιχειρηματικού κινδύνου της ΕΕ. Σε συμφωνία με την ατζέντα της ΕΕ για τα κοινωνικά θέματα και τις δεξιότητες, και άλλα νέα μέσα θα επικεντρωθούν στη στήριξη κοινωνικών επιχειρήσεων και τη μικροχρηματοδότηση. Επιπλέον, θα αναπτυχθούν προϊόντα για τη στήριξη πράξεων τιτλοποίησης που θα κινητοποιήσουν πρόσθετη χρηματοδότηση για τις ΜΜΕ και για τη βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για καινοτόμες ΜΜΕ και μικρές εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης μέσω εγγυήσεων για μη εξασφαλισμένα δάνεια.

19 Εδώ περιλαμβάνονται κίνητρα που στηρίζουν την ενσωμάτωση των εξωτερικών περιβαλλοντικών παραγόντων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων των χρηματοπιστωτικών αγορών.

20 Πρωτοποριακό ρόλο μπορούν να διαδραματίσουν νέα πιλοτικά μέσα όπως το μέσο ιδιωτικής χρηματοδότησης για την ενεργειακή απόδοση (ΙΧΕΑ) και ο μηχανισμός χρηματοδότησης φυσικού κεφαλαίου (ΜΧΦΚ).

Θα πρέπει να διερευνηθεί η χρήση του μοντέλου του ΕΤΣΕ για την κινητοποίηση επενδύσεων σε αναπτυσσόμενες τρίτες χώρες. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/1017 περιορίζει το πεδίο εφαρμογής των επενδύσεων του ΕΤΣΕ στα κράτη μέλη της ΕΕ και σε διασυννοριακές επενδύσεις με γειτονικές χώρες. Ωστόσο, ένα ξεχωριστό αλλά παρόμοιο σύστημα θα μπορούσε να αποδειχθεί χρήσιμο και για τα προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας της ΕΕ. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τις δυνατότητες χρησιμοποίησης ενός μοντέλου τύπου ΕΤΣΕ για επενδύσεις σε τρίτες χώρες, δηλαδή ένα σύστημα το οποίο θα δίνει τη δυνατότητα στους διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς (ΔΧΟ) να αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα σημεία συμφόρησης για τις επενδύσεις και, με τον τρόπο αυτό, να εξασφαλίζουν την προσέλκυση ιδιωτικών φορέων. Θα μπορούσε επίσης να παρέχει τη δυνατότητα σε διάφορους ΔΧΟ να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε προβληματικά επενδυτικά περιβάλλοντα, όπως οι ευαίσθητες χώρες και οι χώρες που εξέρχονται από συγκρούσεις, καθώς και σε έργα που συνδέονται με τη μετανάστευση. Στην αξιολόγησή της, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τη λειτουργία και τη συμπληρωματικότητα με τα υφιστάμενα επενδυτικά προγράμματα σε επίπεδο ΕΕ (όπως η επενδυτική διευκόλυνση που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ για τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, οι επενδυτικές διευκολύνσεις που διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το πρόγραμμα δανείων/εγγυήσεων της ΕΤΕπ).

γ. Διασφάλιση συμπληρωματικότητας σε όλα τα επίπεδα για την απελευθέρωση πρόσθετων επενδύσεων

Συμπληρωματικότητα

Η συμπληρωματικότητα μεταξύ του ΕΤΣΕ και άλλων ταμείων της ΕΕ αποτελεί σημαντικό μέρος της συνολικής δέσμευσης που ανέλαβε η Επιτροπή προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλύτερη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ σε όλους τους τομείς πολιτικής²¹. Ο συνδυασμός της στήριξης από το ΕΤΣΕ και από άλλες πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ μπορεί να καλύπτει διάφορα είδη κινδύνου ενός συγκεκριμένου έργου και κατ' αυτόν τον τρόπο να προσελκύει περισσότερους επενδυτές. Από κοινού επενδύσεις σε έργα του ΕΤΣΕ μπορούν να πραγματοποιούνται είτε σε επίπεδο έργου είτε σε επίπεδο επενδυτικής πλατφόρμας. Οι εν λόγω πλατφόρμες μπορούν να συμβάλουν στη χρηματοδότηση μικρότερων έργων και στην ομαδοποίηση κεφαλαίων από διάφορες πηγές, προκειμένου να πραγματοποιηθούν διαφοροποιημένες επενδύσεις με γεωγραφική ή θεματική εστίαση. Μπορούν επίσης να καταστήσουν τις μικρότερες ή τοπικές επενδυτικές ευκαιρίες οικονομικά ελκυστικές για νέες ομάδες επενδυτών, για παράδειγμα, τα συνταξιοδοτικά ταμεία ή τους

21 Η ανακοίνωση του 2014 «Ένα επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη» συνέστησε στα κράτη μέλη να δεσμευτούν να αυξήσουν σημαντικά τη χρήση των καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων σε βασικούς επενδυτικούς τομείς, όπως η στήριξη των ΜΜΕ, η ενεργειακή απόδοση, η τεχνολογία της πληροφορίας και των επικοινωνιών, οι μεταφορές και η στήριξη της έρευνας και ανάπτυξης (Ε&Α). Αυτό θα συνέβαλε στον συνολικό διπλασιασμό της χρήσης των χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

θεσμικούς επενδυτές στο εξωτερικό²². Τα πρώτα παραδείγματα πλατφορμών περιλαμβάνουν ένα ταμείο που έχει συσταθεί τον Φεβρουάριο του 2015 για την τόνωση των παραγωγικών επενδύσεων στη Γαλλία. Το ταμείο αυτό έχει ως στόχο να στηρίζει, από κοινού με εταιρούς του ιδιωτικού τομέα και πόρους από το γαλλικό κράτος, νεοσύστατες επιχειρήσεις ώστε να χρηματοδοτηθεί η μετάβασή τους στη φάση της βιομηχανικής εκμετάλλευσης νέων τεχνολογιών και νέων τομέων. Στόχος είναι να προαχθούν η ανάπτυξη νέων βιομηχανικών δυνατοτήτων, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και η υποστήριξη της δημιουργίας συστάδων επιχειρήσεων ιδίως όσον αφορά την οικολογική και την ενεργειακή μετάβαση. Άλλες επενδυτικές πλατφόρμες του ΕΤΣΕ είναι υπό προετοιμασία.

Συνδυασμός κονδυλίων της ΕΕ με τη στήριξη του ΕΤΣΕ

Η Επιτροπή θα λάβει περαιτέρω μέτρα για να εξασφαλίσει τον εύκολο συνδυασμό κονδυλίων της ΕΕ και της στήριξης του ΕΤΣΕ. Οι εν λόγω συνδυασμοί, ιδίως στην περίπτωση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, μπορούν να αποδειχθούν ιδιαίτερα χρήσιμοι προκειμένου να εξασφαλιστεί η ευρεία γεωγραφική κάλυψη του ΕΤΣΕ. Η Επιτροπή έχει ήδη δημοσιεύσει συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές για το θέμα αυτό²³ και θα συνεχίσει να απλοποιεί περαιτέρω το συνολικό πλαίσιο για την ανάπτυξη τέτοιων συνδυασμών. Για παράδειγμα, η Επιτροπή προετοιμάζει προτάσεις για την τροποποίηση του κανονισμού περί των κοινών διατάξεων που διέπουν το σύνολο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) με το ΕΤΣΕ για να διευκολυνθούν η χρήση τους σε επενδυτικές πλατφόρμες του ΕΤΣΕ και ο συνδυασμός των κονδυλίων των ΕΔΕΤ και του ΕΤΣΕ σε μεικτά χρηματοδοτικά μέσα, καθώς και για να ενθαρρυνθεί η γενικευμένη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων. Η δημιουργία πλατφορμών έξυπνης εξειδίκευσης (π.χ. για τον βιομηχανικό εκσυγχρονισμό) θα συμβάλει περισσότερο σε αυτό.

Πέρα από τα ΕΔΕΤ, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τον όμιλο της ΕΤΕπ και τον ΕΚΕΣ, αναζητεί επίσης τρόπους για να διευκολυνθούν περαιτέρω η ανάμειξη και ο συνδυασμός των κονδυλίων που διατίθενται στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της ΕΕ (όπως, για παράδειγμα, ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ)²⁴ ή το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»²⁵) με τις

22 Το διοικητικό συμβούλιο του ΕΤΣΕ ενέκρινε ένα σύνολο κανόνων που ισχύουν για πράξεις του ΕΤΣΕ με επενδυτικές πλατφόρμες και εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στη διεύθυνση http://www.eib.org/attachments/strategies/efsi_steering_board_rules_applicable_to_operations_with_investment_platforms_and_npbs_or_institutions_en.pdf

23 http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/efsi_esif_compl_en.pdf

24 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010. Από τις αρχές του 2015 έχουν εγκριθεί 4 έργα στο πλαίσιο του χρεωστικού μέσου CEF (ή του προϋπάρχοντος χρηματοδοτικού μέσου «Πρωτοβουλία για τα ομόλογα χρηματοδότησης έργων»). Τα έργα αυτά προσελκύουν συνολικές επενδύσεις ύψους 1,8 δισεκατ. EUR επιπλέον των επενδύσεων που συγκεντρώνονται από το ΕΤΣΕ.

δυνατότητες που προσφέρει το ΕΤΣΕ, με σκοπό την απελευθέρωση πρόσθετων επενδύσεων. Αυτός ο συνδυασμός και η ανάμειξη θα μπορούσαν ιδίως να οδηγήσουν σε επιπλέον επενδύσεις μέσω επενδυτικών πλατφορμών²⁶, μέσω επιμερισμού του κινδύνου για τις ΜΜΕ, καθώς και σε έργα με υψηλή προστιθέμενη αξία για την ΕΕ²⁷.

Κινητοποίηση της συγχρηματοδότησης από τα κράτη μέλη

Σε συνεργασία με τον όμιλο της ΕΤΕπ, οι εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες (ΕΑνΤ) διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην υλοποίηση του σχεδίου λόγω των συμπληρωματικών τους κατηγοριών προϊόντων, των τοπικών γνώσεων και της γεωγραφικής τους εμβέλειας²⁸. Εννέα κράτη μέλη²⁹ έχουν δεσμευτεί μέχρι στιγμής για τη συγχρηματοδότηση έργων στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ κυρίως μέσω των ΕΑνΤ τους για συνολικό ποσό ύψους 42,5 δισεκατ. EUR.

Δυνάμει του σκέλους για τις ΜΜΕ, το ΕΤΕ αναπτύσσει επί του παρόντος πρόσθετα πρότυπα συνεργασίας με τις ΕΑνΤ στους τομείς των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου και της τιτλοποίησης δανείων προς ΜΜΕ, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της συμμετοχής των ΕΑνΤ στην επίτευξη των στόχων του ΕΤΣΕ.

Διαχείριση των εισροών κεφαλαίου στην Ευρώπη

Το ΕΤΣΕ αποτελεί τμήμα της ανοικτής οικονομίας της ΕΕ και είναι ανοικτό σε συνεπενδύσεις από τρίτα μέρη (στο επίπεδο των έργων ή επενδυτικών πλατφορμών) με μη αποκλειστικούς όρους, υπό την προϋπόθεση ότι οι κατευθυντήριες αρχές και το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ τηρούνται πλήρως. Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχουν

25 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ.

26 Για παράδειγμα, στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, της ευφυούς αστικής κινητικότητας και των καινοτόμων τεχνολογιών όπως εκείνες που αφορούν τα εναλλακτικά καύσιμα και τα ηλεκτρικά οχήματα, τα ευρυζωνικά δίκτυα, καθώς και των λοιμωδών νόσων.

27 Για παράδειγμα διασυνοριακά έργα του διευρωπαϊκού δικτύου.

28 COM(2015) 361 final.

29 Τον Φεβρουάριο του 2015, η Γερμανία ανακοίνωσε ότι θα συνεισφέρει 8 δισεκατ. EUR στο επενδυτικό σχέδιο μέσω της Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW). Τον Φεβρουάριο επίσης, η Ισπανία ανήγγειλε συνεισφορά 1,5 δισεκατ. EUR μέσω του Instituto de Crédito Oficial. Τον Μάρτιο του 2015, η Γαλλία ανακοίνωσε δέσμευση 8 δισεκατ. EUR μέσω της Caisse des Dépôts και της Bpifrance και η Ιταλία ανήγγειλε ότι θα συνεισφέρει 8 δισεκατ. EUR μέσω της Cassa Depositi e Prestiti. Τον Απρίλιο του 2015, το Λουξεμβούργο ανακοίνωσε ότι θα συνεισφέρει 80 εκατ. EUR μέσω της Société nationale de Crédit et d'Investissement, και η Πολωνία δήλωσε ότι θα συνεισφέρει 8 δισεκατ. EUR μέσω της Bank Gospodarstwa Krajowego. Τον Ιούνιο του 2015, η Σλοβακία δήλωσε συνεισφορά 400 εκατ. EUR μέσω των εθνικών της αναπτυξιακών τραπεζών Slovenský Investičný Holding και Slovenská Záručná a Rozvojová Banka, και η Βουλγαρία δήλωσε συνεισφορά 100 εκατ. EUR μέσω της Βουλγαρικής Τράπεζας Ανάπτυξης. Στις 16 Ιουλίου 2015, το Ηνωμένο Βασίλειο ανακοίνωσε ότι θα συνεισφέρει 6 δισεκατ. £ (περίπου 8,5 δισεκατ. EUR) για έργα που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΣΕ.

αναπτύξει τεχνικές εναλλακτικές δυνατότητες για τη διαχείριση συνεπενδύσεων από κρατικά επενδυτικά ταμεία. Η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας ήταν η πρώτη χώρα μη μέλος της ΕΕ που δήλωσε ότι ήταν πρόθυμη να συμβάλει στο επενδυτικό σχέδιο³⁰ και προτίθεται να το πράξει μέσω μιας δομής συνεπένδυσης. Η Επιτροπή προτίθεται να εξετάσει παρόμοιες επιλογές για άλλες χώρες επενδυτές.

3. Υλοποίηση επενδύσεων στην πραγματική οικονομία με σταθερή ροή περισσότερο εύρωστων έργων

α. Ενισχυμένη και πιο στοχοθετημένη τεχνική βοήθεια για την υλοποίηση επενδύσεων

Ο Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών (ΕΚΕΣ/ο συμβουλευτικός κόμβος) είναι μια κοινή πρωτοβουλία της Επιτροπής και της ΕΤΕπ, η οποία αποτελεί ενιαίο σημείο πρόσβασης σε συμβουλευτική στήριξη - δωρεάν για τις δημόσιες αρχές - για τον προσδιορισμό, την κατάρτιση και την ανάπτυξη επενδυτικών έργων σε όλους τους τομείς και τις περιφέρειες στην Ευρώπη.

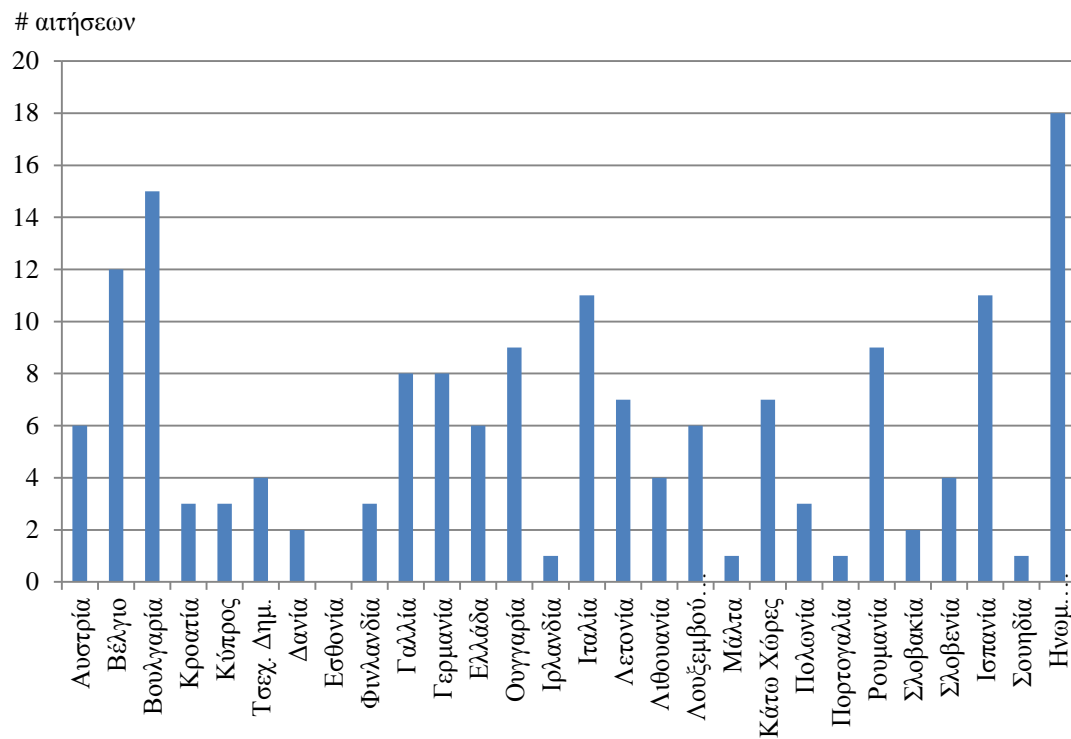
Ο αριθμός των αιτήσεων προς τον συμβουλευτικό κόμβο αυξάνεται: μέχρι το τέλος Μαΐου 2016 είχαν ληφθεί περισσότερες από 160 αιτήσεις από τα 26 κράτη μέλη· περίπου τα δύο τρίτα προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα. Ο συμβουλευτικός κόμβος είναι εύκολα προσβάσιμος στο διαδίκτυο³¹ και συμμετέχει προδραστικά σε τομείς προτεραιότητας όπως η ενεργειακή απόδοση, οι ΜΜΕ, καθώς και οι αναδυόμενοι τομείς όπως οι έξυπνες πόλεις ή η ηλεκτροκίνηση και οι ευρυζωνικές υπηρεσίες. Ο συμβουλευτικός κόμβος δίνει ιδιαίτερη προσοχή στις συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα και σε διασυνοριακά έργα.

30 http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5723_en.htm

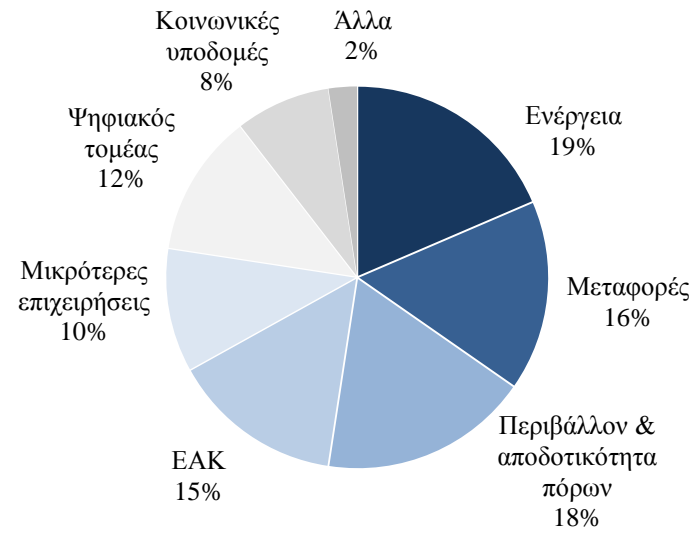
31 <http://www.eib.org/eiah/>

Διάγραμμα 3. Αιτήσεις προς τον ΕΚΕΣ μέχρι το τέλος Μαΐου

Αριθμός αιτήσεων ανά χώρα

Ειδικές αιτήσεις έργων ανά τομέα

Για να αναπτυχθούν οι υπηρεσίες του συμβουλευτικού κόμβου σε εθνικό επίπεδο, η ΕΤΕπ και η Επιτροπή συνεργάστηκαν στενά με τις εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες, καθώς και με άλλους διεθνείς εταίρους, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και η Παγκόσμια Τράπεζα, τόσο για την ενίσχυση της παρουσίας επιτόπου όσο και για την παροχή συμβουλευτικής στήριξης, συμπληρωματικής στους τομείς εκείνους που επί του παρόντος δεν καλύπτονται από την ΕΤΕπ. Η ΕΤΕπ αναπτύσσει επίσης το δικό της δίκτυο τοπικών εξωτερικών γραφείων που θα διευκολύνει τη διάδοση των πληροφοριών και την παροχή καλύτερα προσαρμοσμένης τεχνικής βοήθειας σε τοπικό επίπεδο, καθώς και την εφαρμογή των κατάλληλων προϊόντων του ΕΤΣΕ.

Η ΕΤΕπ και η Επιτροπή θα εξετάσουν επίσης τη δυνατότητα του ΕΚΕΣ να παρέχει συμβουλές στα κράτη μέλη κατά την ανάπτυξη τοπικών συστημάτων τεχνικής βοήθειας για μικρότερα έργα, τα οποία θα μπορούσαν ενδεχομένως να υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ. Η Επιτροπή θα διερευνήσει με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη τη δυνατότητα ενίσχυσης του δικτύου ΕΚΕΣ με συνεισφορές από τα αντίστοιχα κονδύλια των ΕΔΕΤ.

Η Επιτροπή θα συμβάλει επίσης στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των κρατών μελών για τη δημιουργία συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με την περαιτέρω διευκόλυνση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών μεταξύ τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και ενωσιακών αρχών.

Μεγαλύτερη και καλύτερη τεχνική βοήθεια. Στο μέλλον, ο συμβουλευτικός κόμβος θα διαδραματίσει ζωτικό ρόλο στην εξασφάλιση πιο εξορθολογισμένης πρόσβασης των δικαιούχων με την απλούστευση και συγχώνευση των σχετικών κονδυλίων για την παροχή τεχνικής βοήθειας, καθώς και στην κατεύθυνσή τους στη στήριξη που ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες τους. Οι βελτιωμένες συνέργειες μεταξύ των ισχυόντων ειδικών προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας σε επίπεδο ΕΕ (για παράδειγμα, CEF, Ορίζων 2020, Jaspers, κ.λπ.) θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε βελτίωση της πρόσβασης για τους δικαιούχους και τελικά να προσφέρουν μεγαλύτερη χρηματοδοτική ευελιξία, να συμβάλουν στην παροχή πιο στοχοθετημένων συμβουλών, ώστε να καταστεί δυνατή η παροχή καλύτερης βοήθειας. Επιπλέον, ο συμβουλευτικός κόμβος θα πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω ώστε να εξασφαλιστούν πιο ειδικές συμβουλές και δραστηριότητες προβολής, να αυξηθεί η παρεχόμενη στήριξη και να ευαισθητοποιηθεί μεγαλύτερος αριθμός πιθανών φορέων υλοποίησης των έργων όπου οι ανάγκες είναι μεγαλύτερες. Υπάρχει επίσης σημαντικό αναξιοποίητο δυναμικό που πρέπει να κινητοποιηθεί για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε ψηφιακές υποδομές³², π.χ. σε ευρυζωνικά δίκτυα οπτικής ίνας και συστήματα επίδειξης μεγάλης κλίμακας. Μπορούν να γίνουν περισσότερα προκειμένου να διευκολυνθούν οι επενδύσεις σε άλλες καινοτόμες και βιώσιμες λύσεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη έξυπνων πόλεων και επιτρέπουν την καλύτερη ένταξη υποδομών ΤΠΕ στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, του ύδατος και των αποβλήτων.

32 Η παροχή τεχνικής βοήθειας ειδικά για τις ευρυζωνικές υπηρεσίες θα μπορούσε να βοηθήσει σ' αυτό το πλαίσιο, καθώς και ο συνδυασμός ευρυζωνικών δικτύων της CEF, του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και του ΕΤΣΕ.

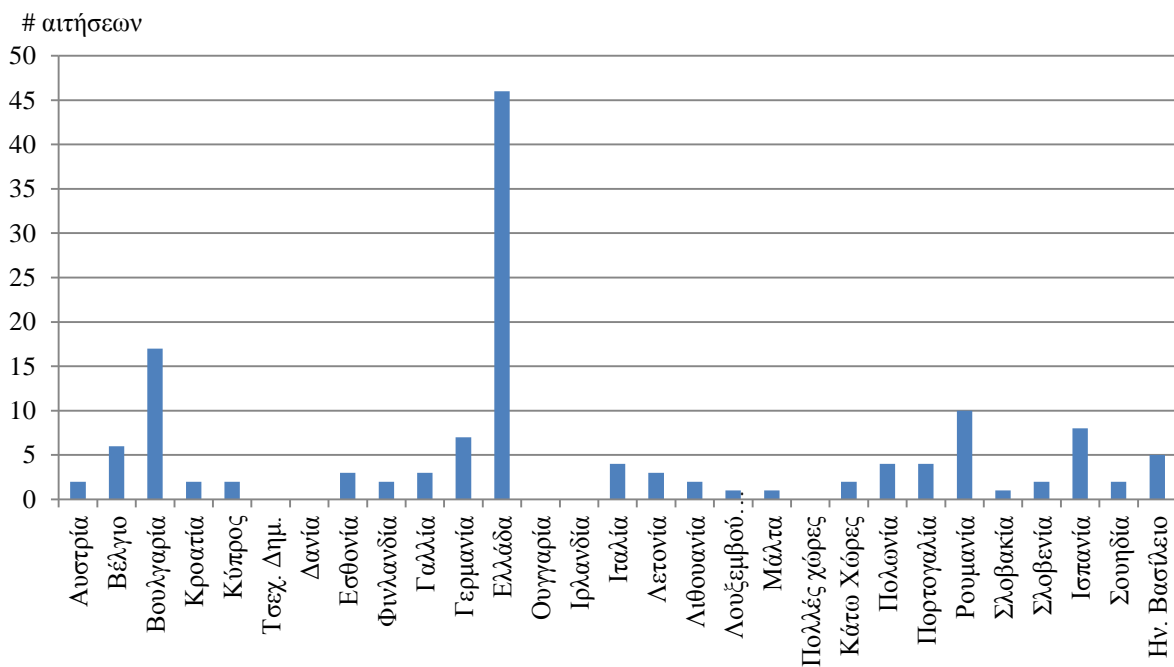
β. Μια νέα δικτυακή πύλη για την καλύτερη προβολή των επενδυτικών δυνατοτήτων στην Ευρώπη

Μεγαλύτερη προβολή για τις επενδυτικές ευκαιρίες της Ευρώπης. Προκειμένου να ευθυγραμμιστούν η υφιστάμενη ρευστότητα με τις χρηματοπιστωτικές αγορές και τα επενδυτικά έργα στην πραγματική οικονομία, η Επιτροπή ανέπτυξε μια **Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων (ΕΠΕΕ)**, όπου οι φορείς υλοποίησης των έργων της ΕΕ έχουν την ευκαιρία να ενισχύσουν την προβολή των έργων τους σε επενδυτές παγκοσμίως³³. Η πρωτοβουλία αυτή ανταποκρίνεται σε ένα από τα διαρθρωτικά σημεία συμφόρησης για τις επενδύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

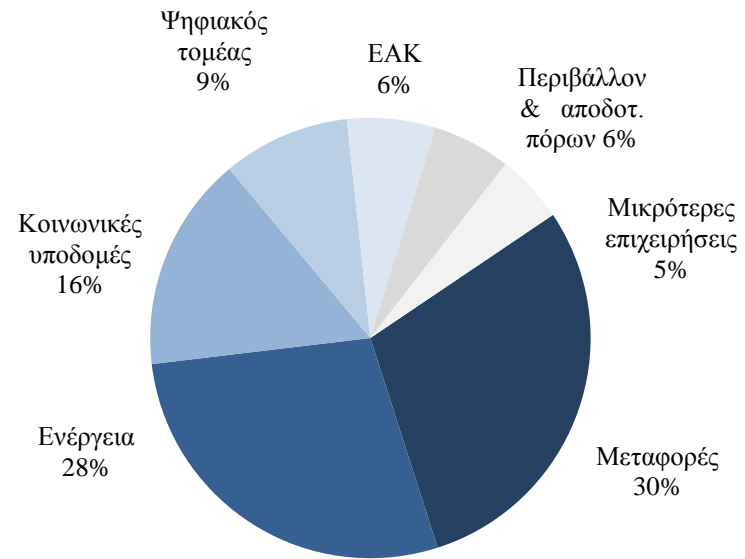
33 Η δικτυακή πύλη επενδυτικών έργων δρομολογήθηκε την 1η Ιουνίου και είναι διαθέσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://ec.europa.eu/eipp>. Με τη δημιουργία ενός κοινού σημείου συνάντησης, η Επιτροπή επιδιώκει να εξυπηρετήσει τόσο τους φορείς υλοποίησης των έργων της ΕΕ όσο και τους διεθνείς επενδυτές. Η ποιότητα των έργων, ωστόσο, θα πρέπει να αξιολογείται μόνο από τους πιθανούς επενδυτές. Η δημοσίευση ενός επενδυτικού έργου στη δικτυακή πύλη δεν αποτελεί προϋπόθεση ή εγγύηση της ΕΕ για τη λήψη χρηματοδοτικής στήριξης της ΕΕ ή της ΕΤΕπ/ΕΤΣΕ και τα έργα που λαμβάνουν ήδη ενίσχυση της ΕΕ και/ή της ΕΤΕπ/ΕΤΣΕ μπορούν ακόμη να προβάλλονται στη δικτυακή πύλη, αν χρειάζονται πρόσθετη χρηματοδότηση.

Διάγραμμα 4. Έργα που υποβλήθηκαν στην ΕΠΕΕ μέχρι το τέλος Μαΐου

Αριθμός έργων ανά χώρα

Κύριος τομέας έργων στην ΕΠΕΕ

Η πρωτοβουλία αυτή στηρίζει τις πολιτικές κατευθύνσεις που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ, όπως το ΔΝΤ, η ομάδα G20 και ο ΟΟΣΑ, τα οποία υπογράμμισαν την ανάγκη να δημιουργηθεί μια διαφανής και μακρόπνοη ροή έργων που θα μπορούσε να χρησιμεύσει στους δυνητικούς επενδυτές. Στο μέλλον, η δικτυακή πύλη έργων θα παρέχει επίσης συνδέσεις με εθνικές και περιφερειακές ροές έργων μικρότερης κλίμακας.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά την ανταπόκριση της αγοράς με σκοπό τη σταδιακή βελτίωση των χαρακτηριστικών της δικτυακής πύλης έργων και την εξασφάλιση συνοχής με τις τρέχουσες πρωτοβουλίες υπό την αιγίδα της ομάδας G20.

4. Βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος με την άρση των εμποδίων στις επενδύσεις και την παροχή ασφαλούς κανονιστικού περιβάλλοντος

Εκτός από τη νέα προσέγγιση για τη χρηματοδότηση και την παροχή τεχνικής βοήθειας, συγκεκριμένες δράσεις έχουν ήδη δρομολογηθεί για την άρση των οικονομικών, διοικητικών και κανονιστικών εμποδίων στις επενδύσεις και την περαιτέρω εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς. Η βελτίωση και η διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης αποτελεί αναγκαίο, αλλά όχι επαρκή παράγοντα. Η Ευρώπη πρέπει να δημιουργήσει ένα κανονιστικό περιβάλλον που θα είναι να προβλέψιμο, θα μειώνει τον διοικητικό φόρτο και θα ενθαρρύνει τις επενδύσεις. Οι προσπάθειες αυτές σε επίπεδο ΕΕ συμβαδίζουν με τη δέσμευση των κρατών μελών να συνεχίσουν τις μεταρρυθμίσεις με στόχο την άρση διοικητικών, οικονομικών και τομεακών περιορισμών σε εθνικό επίπεδο, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και πέραν αυτού.

α. Η πρόοδος σε επίπεδο ΕΕ: ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς και απλούστευση των υφιστάμενων τομεακών κανόνων

Πολλές από τις βασικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής αποσκοπούν στη στήριξη των στόχων αυτών. Σήμερα, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση που παρουσιάζει τις εργασίες της για την «Υλοποίηση του προγράμματος της ενιαίας αγοράς για την απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις»³⁴. Οι δράσεις που αναφέρονται στην εν λόγω ανακοίνωση είναι απαραίτητες για τη μακροπρόθεσμη υλοποίηση και την επιτυχία των στόχων του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη. Επιπλέον, η στρατηγική για την Ενεργειακή Ένωση³⁵ έχει ως στόχο να παράσχει ένα σταθερό ρυθμιστικό πλαίσιο με βάση την αγορά το οποίο θα στηρίζει τη μετάβαση προς μια ευνοϊκή για τις επενδύσεις οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, κυρίως στην ευέλικτη παραγωγή ενέργειας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα έχοντας στον πυρήνα της τους καταναλωτές της ΕΕ. Τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για την εφαρμογή ενός σταθερού κανονιστικού πλαισίου που θα στηρίζει αυτή τη μετάβαση θα προταθούν στη διάρκεια του τρέχοντος έτους. Παράλληλα, το

34 COM(2016) 361.

35 COM(2015) 80.

θεματολόγιο της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας αποσκοπεί στην απλούστευση του νομοθετικού πλαισίου και στη μείωση του κανονιστικού φόρτου.

Ως συγκεκριμένα παραδείγματα φραγμών για τις επενδύσεις οι οποίοι αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο της Ένωσης Κεφαλαιαγορών, οι κεφαλαιακές επιβαρύνσεις για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που επενδύουν σε επιλέξιμα έργα υποδομής και για μη εισηγμένα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (ΕΜΕΚ) έχουν μειωθεί και οι νέοι κανόνες έχουν ήδη αρχίσει να ισχύουν³⁶. Εξετάζονται περαιτέρω τροποποιήσεις της οδηγίας Φερεγγυότητα II όσον αφορά τις επενδύσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων σε εταιρείες υποδομών. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει κατά πόσον είναι σκόπιμο να μειωθούν με παρόμοιο τρόπο οι επιβαρύνσεις επί των κεφαλαίων των τραπεζών για ανοίγματα που αφορούν υποδομές, λαμβάνοντας υπόψη τις συζητήσεις στα συναφή διεθνή φόρουμ σχετικά με την κεφαλαιακή αντιμετώπιση των ανοιγμάτων των τραπεζών. Για τη διευκόλυνση των επενδύσεων επιχειρηματικού κεφαλαίου στην Ευρώπη, παράλληλα με την πρωτοβουλία για το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων σε Επενδυτικά Ταμεία Υψηλού Επιχειρηματικού Κινδύνου, η Επιτροπή θα προτείνει επίσης ορισμένες αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο των επιχειρηματικών κεφαλαίων. Σύντομα θα ξεκινήσουν οι προπαρασκευαστικές εργασίες σχετικά με την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών αγορών για τα ατομικά συνταξιοδοτικά προϊόντα που μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό αποθεματικό κεφάλαιο για τη χρηματοδότηση μακροπρόθεσμων επενδύσεων. Για να δοθεί ώθηση σε βιώσιμες επενδύσεις σύμφωνα με τις σαφείς δεσμεύσεις που ανέλαβε η ΕΕ μέσω της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, ο προβληματισμός σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να αναπτυχθεί το συνολικό χρηματοδοτικό πλαίσιο πολιτικής για τη στήριξη της πράσινης οικονομίας θα πρέπει να προχωρήσει με βάση τις τρέχουσες διεθνείς προσπάθειες.

Οι προαναφερθείσες πρωτοβουλίες καθιστούν τις επενδύσεις περισσότερο βιώσιμες, δεδομένης επίσης της ανάγκης για μεταστροφή των ιδιωτικών επενδύσεων κατά τρόπον ώστε να στηρίζουν τη μετάβαση προς μια οικονομία ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή και με χαμηλές εκπομπές, όπως απαιτείται δυνάμει της συμφωνίας του Παρισιού.

Η Επιτροπή αναλαμβάνει επίσης δράση σε ορισμένους τομείς που έχουν άμεσο αντίκτυπο στις επενδυτικές αποφάσεις στην Ευρώπη:

Πρώτον, στον τομέα των **κρατικών ενισχύσεων**, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι οι χρηματοδοτήσεις του ΕΤΣΕ δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια της Συνθήκης και ότι οι χρηματοδοτήσεις από τον όμιλο της ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ δεν χρειάζεται να εγκρίνονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων. Τα έργα που στηρίζονται από το ΕΤΣΕ μπορούν, ωστόσο, να συγχρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη. Μια τέτοια συγχρηματοδότηση, εκτός αν χορηγείται με όρους της αγοράς ή εκτός αν εμπίπτει σε απαλλαγή κατά κατηγορία, συνιστά

³⁶ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/467 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/35 σχετικά με τον υπολογισμό των ρυθμιστικών κεφαλαιακών απαιτήσεων για διάφορες κατηγορίες στοιχείων ενεργητικού των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων (ΕΕ L 85 της 1.4.2016, σ. 6).

κρατική ενίσχυση, η οποία πρέπει να εγκρίνεται από την Επιτροπή. Για να συμβάλει στην ταχεία χορήγηση της στήριξης από το ΕΤΣΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύθηκε να αξιολογεί τη συγχρηματοδότηση από τα κράτη μέλη κατά προτεραιότητα, ολοκληρώνοντας την αξιολόγηση εντός έξι εβδομάδων από την παραλαβή των απαιτούμενων πληροφοριών. Για να προσφέρει μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου στους επενδυτές όσον αφορά τη χρηματοδότηση των υποδομών, η Επιτροπή έχει εκδώσει πρακτική καθοδήγηση σχετικά με το τι συνιστά κρατική ενίσχυση, υπό μορφή ανακοίνωσης σχετικά με την έννοια των κρατικών ενισχύσεων. Η ανακοίνωση καθορίζει πότε η δημόσια χρηματοδότηση υποδομών εξαιρείται κατ' αρχήν από την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις³⁷.

Δεύτερον, στον τομέα του **δημόσιου λογιστικού**, η Eurostat προβαίνει σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη για να εξασφαλιστεί ότι οι ΣΔΙΤ, τόσο στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ όσο και γενικότερα, κατατάσσονται σύμφωνα με τις εθνικές λογιστικές αρχές που διέπουν τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στη δημοσιονομική εποπτεία³⁸, ώστε να μπορούν να διαρθρώνονται με τρόπο που εξασφαλίζει τη βέλτιστη χρήση των δημόσιων πόρων. Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, η Eurostat έχει αναπτύξει μια στατιστική μεθοδολογία για την κατάταξη των εν λόγω έργων³⁹. Επιπλέον, κατόπιν αιτήματος, η Eurostat παρέχει εκ των προτέρων συμβουλές στις στατιστικές υπηρεσίες των κρατών μελών προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον τα έργα ΣΔΙΤ κατατάσσονται εντός ή εκτός των δημόσιων λογαριασμών (υπάρχουν παραδείγματα και για τις δύο περιπτώσεις), εάν αυτό κριθεί σκόπιμο σε συνεργασία με την ΕΤΕπ. Οι συμβουλές αυτές είναι διαθέσιμες στο κοινό προκειμένου να παρέχεται καθοδήγηση⁴⁰.

Στο μέλλον, θα καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την προδραστική εμπλοκή των βασικών ενδιαφερομένων και των δημόσιων φορέων υλοποίησης έργων, διασφαλίζοντας παράλληλα την ανεξαρτησία της Eurostat. Ειδικότερα, θα ενισχυθεί η ικανότητα παροχής συμβουλών σχετικά με επενδύσεις που συγχρηματοδοτούνται με πόρους της ΕΕ,

37 Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια των κρατικών ενισχύσεων όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα http://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/notice_of_aid_en.pdf

38 Οι δημοσιονομικοί δείκτες (το έλλειμμα και το χρέος) που πρέπει να χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης είναι βασισμένοι στη Συνθήκη και παρέχονται από την Eurostat. Οι έννοιες και οι ορισμοί που πρέπει να χρησιμοποιούνται βασίζονται στο ευρωπαϊκό σύστημα λογαριασμών (ΕΣΛ 2010), το οποίο ευθυγραμμίζεται προς τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και εγκρίθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ L 174 της 26.6.2013, σ. 1. Είναι προς το συμφέρον των υπεύθυνων χάραξης πολιτικής και όλων των πολιτών να υπολογίζονται οι δείκτες αυτοί σύμφωνα με τα αυστηρότερα πρότυπα ποιότητας και να είναι συγκρίσιμοι μεταξύ των κρατών μελών.

39 Εγχειρίδιο σχετικά με το δημόσιο έλλειμμα και χρέος – Εφαρμογή του ΕΣΛ 2010 – έκδοση 2016, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα <http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-16-001>

40 Οι συμβουλές αυτές είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/methodology/advice-to-member-states>

περιλαμβανομένου του ΕΤΣΕ. Επιπλέον, η Eurostat συνεργάζεται επίσης με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Εμπειρογνομοσύνης για τις ΣΔΙΤ (EPEC) της ΕΤΕπ προκειμένου να αποσαφηνίσει ορισμένες πτυχές των εθνικών λογαριασμών όσον αφορά την καταχώριση των ΣΔΙΤ, να εξηγήσει τους λογιστικούς κανόνες και να ανταλλάξει με τα κράτη μέλη τις εμπειρίες σχετικά με τις ΣΔΙΤ. Κατευθυντήριες γραμμές που απευθύνονται ειδικά σε εκείνα τα ενδιαφερόμενα μέρη που καταρτίζουν συμβάσεις ΣΔΙΤ θα δημοσιευθούν το καλοκαίρι. Σε συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσίες της Επιτροπής, η Eurostat θα παρακολουθεί στενά τον αντίκτυπο των κανόνων δημόσιας λογιστικής στη δημιουργία συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε διάφορους τομείς. Όπου κρίνεται σκόπιμο, θα επανεξετάζει τις κατευθυντήριες γραμμές σε συνεννόηση με τα κράτη μέλη, παραδείγματος χάρι για να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες ορισμένων συμβατικών ρυθμίσεων, όπως οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης με εγγυημένη εξοικονόμηση.

Τρίτον, όσον αφορά τις **δημόσιες συμβάσεις**, οι οποίες αποτελούν σημαντική αγορά στην ΕΕ και προσφέρουν μια πηγή δυναμικά σημαντικής εξοικονόμησης δημόσιων δαπανών, ένα νέο πλαίσιο της ΕΕ⁴¹ εγκρίθηκε το 2014, με προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο έως τις 18 Απριλίου 2016. Το τροποποιημένο πλαίσιο, το οποίο προβλέπει περισσότερα περιθώρια για διαπραγμάτευση, σαφέστερους κανόνες όσον αφορά τις τροποποιήσεις συμβάσεων κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής τους, καθώς και κανόνες για τα διασυνοριακά έργα, θα διευκολύνει την προώθηση των έργων, ιδίως όσον αφορά τα έργα που λαμβάνουν χρηματοδότηση από την ΕΕ. Οι νέοι κανόνες θα μειώσουν τόσο τον χρόνο που απαιτείται για τη λήψη χρηματοδότησης από την ΕΕ, όσο και τον κίνδυνο άρνησης πληρωμών. Η Επιτροπή ενθαρρύνει επίσης την ευρύτερη χρήση των πράσινων δημόσιων συμβάσεων για την ευθυγράμμιση των δημόσιων δαπανών προς τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης⁴². Η Επιτροπή προτίθεται να θεσπίσει έως τον Οκτώβριο του 2017 εθελοντικό μηχανισμό εκ των προτέρων διαβούλευσης ο οποίος θα βοηθά τις αναθέτουσες αρχές να αξιοποιούν στο έπακρο το πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων.

Τέταρτον, και γενικότερα, για τον **σχεδιασμό και την έγκριση των επενδυτικών σχεδίων** απαιτείται συχνά η συμμετοχή διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής οι οποίες εξετάζουν το έργο από διάφορες απόψεις – π.χ. όσον αφορά τη χρηματοδότηση από την ΕΕ, τους κανόνες δημόσιας λογιστικής, τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων, τις περιβαλλοντικές άδειες και τις δημόσιες συμβάσεις. Στο εξής, η Επιτροπή θα αντιμετωπίσει την παρατηρούμενη πολυπλοκότητα των κανόνων και διαδικασιών της ΕΕ επιδιώκοντας μεγαλύτερη σύγκλιση των προθεσμιών των διαφόρων διαδικασιών. Προς τον σκοπό αυτό, θα δημιουργήσει μια αποτελεσματική «ενιαία θυρίδα» για τα μεγάλα έργα υποδομών στα οποία οι έλεγχοι

41 Οδηγία 2014/24/ΕΕ σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες· οδηγία 2014/24/ΕΕ σχετικά με τις συμβάσεις που συνάπτονται από φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών· και οδηγία 2014/23/ΕΕ σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης.

42 Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις πράσινες δημόσιες προμήθειες είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm.

διεξάγονται συγχρόνως έχοντας μια κοινή ημερομηνία έγκρισης, συγκεντρώνοντας τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής σε μια ενιαία ομάδα για την επενδυτική πολιτική. Μια τέτοια προσέγγιση, η οποία ήδη ακολουθείται σε κάποιο βαθμό στον τομέα της ενέργειας για έργα κοινού ενδιαφέροντος, θα πρέπει να επεκταθεί στις μεγάλες επενδυτικές πλατφόρμες που περιλαμβάνουν εθνική συγχρηματοδότηση, καθώς και στα μεγάλα έργα υποδομής με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία σε άλλους οικονομικούς τομείς, όπως οι μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων των έργων που στηρίζονται από το ΕΤΣΕ. Ο στόχος μείωσης του υπερβολικού διοικητικού φόρτου και του χρόνου λήψης των αναγκαίων εγκρίσεων και αξιολογήσεων θα επιδιωχθεί και μέσω των εν εξελίξει ελέγχων καταλληλότητας της νομοθεσίας της ΕΕ και μέσω νέων μηχανισμών συνεργασίας με τα κράτη μέλη. Στο ίδιο πνεύμα, η Επιτροπή θα διερευνήσει τη δυνατότητα να καταρτίσει ένα ενιαίο πλαίσιο της ΕΕ για τις αδειοδοτήσεις, το οποίο θα εφαρμόζεται άμεσα στα μεγάλα έργα με διασυνοριακή διάσταση ή στις σημαντικές επενδυτικές πλατφόρμες που περιλαμβάνουν εθνική συγχρηματοδότηση, αντικαθιστώντας ένα ευρύ φάσμα διαδικασιών αδειοδότησης σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών.

β. Πρόοδος σε εθνικό επίπεδο: αντιμετώπιση των φραγμών στις επενδύσεις στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να καταβάλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για τη βελτίωση των συνθηκών πλαισίωσης των επενδύσεων σε εθνικό επίπεδο. Η ανακοίνωση της 18ης Μαΐου 2016⁴³ προβαίνει σε επισκόπηση των βασικών στόχων των ειδικών ανά χώρα συστάσεων του 2016. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα δημοσιονομικά τους περιθώρια, όπου αυτά είναι διαθέσιμα, για να αυξήσουν τις δημόσιες επενδύσεις σε τομείς που ευνοούν την ανάπτυξη, όπως οι υποδομές, η υγεία, η παιδεία και η έρευνα. Ταυτόχρονα, πρέπει να αναληφθούν περαιτέρω δράσεις για την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων και τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να επισπεύσουν την έγκριση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και να αντιμετωπίσουν τα σημεία συμφόρησης για τις επενδύσεις, όπως οι κανονιστικοί και διοικητικοί φραγμοί, καθώς και οι πολύπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης. Σε ορισμένα κράτη μέλη, έχουν εντοπιστεί εναπομένουσες ανεπάρκειες στους τομείς των δημοσίων συμβάσεων, των φορολογικών συστημάτων, των δικαστικών συστημάτων και των πλαισίων αφερεγγυότητας. Για να επιτευχθεί πρόοδος απαιτείται επίσης να προσδιοριστεί μια σταθερή ροή προγραμματιζόμενων έργων και να εξασφαλιστεί ο συντονισμός και ο σχεδιασμός από όλα τα επίπεδα της εθνικής διοίκησης. Στο ίδιο πνεύμα, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα δρομολογήσει και θα συνεχίσει τις εργασίες για την αντιμετώπιση των αδικαιολόγητων εθνικών φραγμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων που εμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία της Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Θα δημοσιευτεί έκθεση έως το τέλος του 2016⁴⁴.

43 COM(2016) 321 final.

44 COM(2015) 468 final.

Την 1η Ιουλίου 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγκρότησε την **Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων** (ΥΣΔΜ) με σκοπό να προσφέρει τεχνική στήριξη στα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της βοήθειας για τη δημιουργία ικανοτήτων για διοικητικές και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που δίνουν ώθηση στην ανάπτυξη. Η ΥΣΔΜ συνεργάζεται με ορισμένα κράτη μέλη σχετικά με συγκεκριμένα έργα τεχνικής βοήθειας για τον εντοπισμό και την άρση των φραγμών για τις επενδύσεις⁴⁵.

Ισχυρότερη σύνδεση μεταξύ των ταμείων της ΕΕ και της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων. Προκειμένου τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία να επικεντρωθούν στη στήριξη των βασικών οικονομικών και κοινωνικών μεταρρυθμίσεων κατά την περίοδο προγραμματισμού 2017-2020, η Επιτροπή σκοπεύει να ενισχύσει τη σύνδεσή τους με τις βασικές προτεραιότητες στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Για την έγκριση των ΕΔΕΤ τέθηκε ως όρος η εφαρμογή σειράς μεταρρυθμίσεων (προαπαιτούμενοι όροι), προκειμένου να διευκολυνθούν η χρήση και η αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ. Το νομικό πλαίσιο για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία απαιτεί τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από τα εν λόγω ταμεία να λαμβάνουν υπόψη όλες τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί και θα υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο που επιτελείται για την επίτευξη των συμφωνημένων στόχων έως το 2017.

5. Μελλοντικές προοπτικές: ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου και του ΕΤΣΕ 2.0

Το ΕΤΣΕ, που έχει τεθεί πλήρως σε λειτουργία εδώ και λιγότερο από ένα χρόνο, αποφέρει ήδη απτά αποτελέσματα. Οι φορείς υλοποίησης των έργων έχουν χρησιμοποιήσει τον ΕΚΕΣ για να βελτιώσουν την ποιότητα των έργων τους και οι επενδυτές μπορούν πλέον να έχουν πρόσβαση σε πολυάριθμες επενδυτικές ευκαιρίες μέσω της Ευρωπαϊκής Πύλης Επενδυτικών Έργων (ΕΠΕΕ). Επιπλέον, η Επιτροπή έχει υποβάλει προτάσεις για ορισμένες πρωτοβουλίες για τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος και συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για την άρση των κανονιστικών και διοικητικών φραγμών για τις επενδύσεις.

Η καινοτόμος χρήση των κονδυλίων της ΕΕ αποδίδει λόγω της ευελιξίας του ΕΤΣΕ, της απουσίας γραφειοκρατίας και της ανεξάρτητης επιλογής έργων με βάση την τεχνική και οικονομική τους βιωσιμότητα.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1017, η Επιτροπή επανεξετάζει τη χρήση της εγγύησης της ΕΕ έως τον Ιανουάριο του 2017 και υποβάλλει ανεξάρτητη έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του ΕΤΣΕ, του ΕΚΕΣ και της ΕΠΕΕ το αργότερο έως τον Ιούλιο του 2018. Ωστόσο, όπως αναφέρεται στην παρούσα ανακοίνωση, μπορούν ήδη να εξαχθούν ορισμένα σημαντικά πρώτα διδάγματα.

Με βάση τα ανωτέρω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλείται να εγκρίνει τις ακόλουθες προτεραιότητες:

⁴⁵ Στις 26 Νοεμβρίου 2015, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση του Προγράμματος Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων για την περίοδο 2017 έως 2020 και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, COM(2015) 701 final.

- **Λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, το ενισχυμένο ΕΤΣΕ θα συνεχίσει να λειτουργεί μετά την αρχική τριετή περίοδο** για να αντιμετωπίζει τις εναπομένουσες ελλείψεις και αδυναμίες της αγοράς και για την κινητοποίηση χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό τομέα για επενδύσεις ζωτικής σημασίας για το μέλλον της Ευρώπης με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα με ενισχυμένη προσθετικότητα. Προς τον σκοπό αυτό, το φθινόπωρο η Επιτροπή θα υποβάλει τις δέουσες νομοθετικές προτάσεις για την παράταση της λειτουργίας του ΕΤΣΕ, λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη δημοσιονομικών πόρων.
- Δεδομένης της επιτυχίας της, **το σκέλος του ΕΤΣΕ για τις ΜΜΕ θα αναβαθμιστεί γρήγορα**, σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο, προς όφελος των ΜΜΕ και των επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης σε όλα τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με το διοικητικό συμβούλιο του ΕΤΣΕ με σκοπό την αξιοποίηση όλων των υφιστάμενων δυνατοτήτων βάσει του κανονισμού για το ΕΤΣΕ ώστε να ενισχύσει το σκέλος για τις ΜΜΕ⁴⁶.
- Η Επιτροπή θα εξετάσει τη δυνατότητα χρήσης ενός μοντέλου παρόμοιου με το ΕΤΣΕ για επενδύσεις σε **αναπτυσσόμενες τρίτες χώρες**.
- Ο **συνδυασμός της στήριξης από το ΕΤΣΕ με τα ΕΔΕΤ** θα πρέπει να απλουστευθεί περαιτέρω και θα αρθούν τα νομοθετικά και άλλα εμπόδια για τέτοιους συνδυασμούς. Επιπλέον, θα εξεταστεί η σκοπιμότητα τροποποίησης των ισχυόντων κανονισμών στο πλαίσιο της προσεχούς ενδιάμεσης αναθεώρησης του ΠΔΠ⁴⁷. Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ θα συνεργαστούν σχετικά με έναν κατάλογο εμβληματικών έργων που θα αποτελέσουν συγκεκριμένα παραδείγματα τέτοιων συνδυασμών έως το τέλος του 2016.
- Ο **Κόμβος Συμβουλών θα ενισχυθεί ώστε να παρέχει πιο στοχοθετημένη ενίσχυση και στήριξη για την ανάπτυξη της παροχής συμβουλών σε τοπικό επίπεδο**, καθώς και για τη συνεργασία με τις εθνικές τράπεζες στήριξης. Η Επιτροπή θα εξετάσει τις συνέργειες μεταξύ των υφιστάμενων ενωσιακών κονδυλίων για τεχνική βοήθεια ώστε

⁴⁶ Σε αυτό περιλαμβάνεται η μεταφορά έως 500 εκατ. EUR της εγγύησης της ΕΕ από τον Άξονα Υποδομών και Καινοτομίας προς το σκέλος για τις ΜΜΕ. Επίσης περιλαμβάνεται η χρήση της εγγύησης του ΕΤΣΕ ως συμπλήρωση των μέσων εγγύησης δανείων του προγράμματος COSME και του InnoFin, καθώς και του προγράμματος της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία («EaSI»). Το γεγονός αυτό θα οδηγήσει σε αύξηση του συνολικού ύψους των δημοσιονομικών πιστώσεων για τα μέσα αυτά και θα δώσει τη δυνατότητα στην ΕΤΕ να χρηματοδοτήσει σημαντικό πρόσθετο όγκο δραστηριοτήτων.

⁴⁷ Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει την προσφορά κινήτρων στα κράτη μέλη ώστε, αφενός, να συμπληρώνουν τα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ με κονδύλια των ΕΔΕΤ, εγκαταλείποντας έτσι τη χρήση επιδοτήσεων σε περίπτωση που τα χρηματοδοτικά μέσα παρέχουν περισσότερη προστιθέμενη αξία, και, αφετέρου, να παρέχουν τη δυνατότητα ανάμειξης επιχορηγήσεων και χρηματοδοτικών μέσων η οποία θα συνδυάζεται με στήριξη του ΕΤΣΕ εφόσον χρειάζεται, συνδέοντας το ύψος της χρηματοδοτικής στήριξης σε ένα συγκεκριμένο έργο με την ευθυγράμμισή του προς τους στόχους πολιτικής της ΕΕ και επιβάλλοντας αυστηρότερους εκ των προτέρων όρους.

να ενισχυθεί η ευελιξία στην παροχή τεχνικής βοήθειας και να καταστεί δυνατή η ταχεία απόκριση στις ανάγκες της αγοράς.

- Η δημιουργία **επενδυτικών πλατφορμών** θα ενθαρρυνθεί περαιτέρω, με δυναμική συμμετοχή της Επιτροπής, της ΕΤΕπ, των εθνικών τραπεζών στήριξης, και άλλων σχετικών φορέων.
- Το ΕΤΣΕ θα συνεχίσει να συμβάλλει στην ανάπτυξη της αγοράς **βιώσιμων/πράσινων έργων**, ενθαρρύνοντας ιδίως την ανάπτυξη της αγοράς πράσινων ομολόγων στην Ευρώπη και τη βελτίωση του συντονισμού των υφιστάμενων προσπαθειών.
- Η Επιτροπή θα συνεχίσει να υλοποιεί τις **προτεραιότητες της ενιαίας αγοράς**. Σε συνεργασία με τη Eurostat, η Επιτροπή θα παράσχει περαιτέρω σαφήνεια και θα προβεί σε επανεξέταση, κατά περίπτωση, των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις λογιστικές πτυχές των συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα.
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να θέσουν σαφείς προτεραιότητες, να καταρτίσουν συγκεκριμένα επενδυτικά έργα με τη βοήθεια του Κόμβου Συμβουλών – ιδίως όσον αφορά διασυνοριακά έργα – και να διαρθρώσουν τα έργα τους με βέλτιστο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται η αύξηση της χρήσης των χρηματοδοτικών μέσων. Στο πλαίσιο της **διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου**, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για την αντιμετώπιση των εθνικών φραγμών στις επενδύσεις.

Η τακτική παρακολούθηση των αποτελεσμάτων από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τις αρμόδιες συνθέσεις του Συμβουλίου, και η συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, και με την Επιτροπή των Περιφερειών, θα διασφαλίσουν την αναγκαία πολιτική δέσμευση για να εξασφαλιστεί ότι οι εν λόγω πρωτοβουλίες θα εξακολουθήσουν να παράγουν αποτελέσματα. Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ θα συνεχίσουν επίσης να προσεγγίζουν τους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για τη διοργάνωση ειδικών επακόλουθων δραστηριοτήτων, προκειμένου να συζητήσουν και να αναπτύξουν συγκεκριμένες λύσεις, που ανταποκρίνονται στις τοπικές και περιφερειακές ανάγκες.

Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να εγκρίνει όλες τις συνεχείς προσπάθειες στο πλαίσιο της εφαρμογής του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη, όπως προβλέπεται στην παρούσα ανακοίνωση. Καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ως νομοθέτες της ΕΕ, να δώσουν σύντομα συνέχεια σε όλες τις νομοθετικές πτυχές του σχεδίου.